

POLDERENBURG II

DOOR M.C.P. SCHOLTE

ALS je het geluk hebt Polderenburg als onderwerp van historisch onderzoek te vinden, kan je dit jarenlang blijven boeien en moet je een eerste publicatie¹⁾ wel door een tweede laten volgen. In 'Polderenburg II' heb ik een aantal details belicht en bijeengebracht omdat ze allemaal te maken hebben met de polre, de polder in Kethel.

Gheenzijt der vaerd

Een van de gevolgtrekkingen uit mijn eerste artikel was, dat het in 1288 genoemde huis van de abt van Egmond in Ketel, dat Polre heette²⁾, gelegen moet hebben op Polderenburg bij het vroegere dorp Kethel, nu gemeente Schiedam. Polderenburg is een driehoekig stuk land tussen Poldervaart, Polderwatering en Kerklaan, aan twee zijden ingesloten door de Oost- en de Westabtspolder. Aanvullende steun voor deze conclusie heb ik sedertdien gevonden in de term 'gheenzijt der vaerd', voorkomend in een Egmondse kloosterrekening uit 1344/45 die, samen met enkele andere 14de eeuwse rekeningen, in 1976 door pater J. Hof werd gepubliceerd³⁾.

Deze rekening is de oudste volledig bewaard gebleven boekhouding van alle inkomsten en uitgaven van het klooster gedurende een jaar dat liep van 10 augustus 1344 tot 10 augustus 1345⁴⁾. Er komen alle gebieden in voor die geld opleverden aan huur of tienden en waar geld moest worden uitgegeven voor onderhoud aan huizen en dijken, voor levensmiddelen, kleding, loon. De rekening bevat een opsomming van de in geld geïnde, dus verkochte tienden in Kennemerland in het huidige Noord-Holland en 'gheenzijts sHouts', van Egmond uit gezien de andere kant van de Haarlemmer Hout, dus Rijnland, Delfland en Schieland in het huidige Zuid-Holland. Tienden zonder meer waren korentienden en kwamen het meeste voor. Verder werden genoemd smalle tienden, dat zijn andere veldvruchten en kleine dieren⁵⁾; vlastienden en lamtienden werden apart vermeld. Alle plaatselijk of regionaal bij elkaar behorende posten werden getotaliseerd. Een van die groepen begint met: